

หลักสูตรการทำน้ำสมุนไพรเพื่อสุขภาพ จำนวน 10 ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและบริการ

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อาชีวศึกษา

ความเป็นมา

ตามจุดเน้นการดำเนินงานกรมส่งเสริมการเรียนรู้ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ในด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ข้อที่ 3.4 จัดให้มีการฝึกอบรมอาชีพในชุมชน เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New skill) เพิ่มสมรรถนะ (Upskill) หรือทบทวนทักษะ (Reskill) ให้แก่ประชาชน อาทิ อาชีพเกษตรกร อาชีพค้าขาย อาชีพบริการชุมชน อาชีพหัตถกรรม อาชีพอุตสาหกรรม ช่างก่อสร้าง ช่างไฟฟ้า ช่างประปา ช่างแอร์ ฯลฯ เพื่อเป็นเครื่องมือในการยกระดับทักษะความรู้ ช่วยประชาชนลดรายจ่ายในครัวเรือน สามารถประกอบอาชีพหลักหรือเป็นอาชีพเสริมให้แก่ครอบครัวได้ การแปรรูปอาหาร เป็นเอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรมประจำชาติไทย มีความละเอียดอ่อนประณีตในการเลือกสรรวัตถุดิบ วิธีการทำที่พิถีพิถัน รสชาติอร่อยหอมหวาน สีสันสวยงาม รูปลักษณ์ชวนรับประทาน และเป็นขนมที่มีความเกี่ยวข้องกับคนไทยมาแต่ต้นถึงปัจจุบัน การประกอบอาชีพธุรกิจขนาดใหญ่ เป็นอาชีพอิสระในการทำมาหากิน และสร้างรายได้ให้กับตนเอง

พืชสมุนไพรเป็นผลผลิตจากธรรมชาติ ที่มนุษย์รู้จักนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์เพื่อการรักษาโรคภัยไข้เจ็บ ตั้งแต่สมัยโบราณในปัจจุบัน มีการดื่นตัวและพัฒนาความรู้ด้านสมุนไพรมากขึ้นจากการทำน้ำสมุนไพร เป็นการแปรรูปสมุนไพร ให้เป็นน้ำดื่มโดยการนำสมุนไพรที่มีอยู่มากมายในท้องถิ่นมาต้มผสมกับน้ำตาลและเกลือ เพื่อให้รสชาติน่ารับประทานมากขึ้น เพราะสมุนไพรบางชนิดถ้าจะรับประทานสดๆ จะมีรสเผ็ดขมกลิ้นแรง ไม่น่ารับประทาน พร้อมทั้งเป็นการเพิ่มน้ำค่าแก่สมุนไพรพื้นบ้านซึ่งไม่มีราคาให้มีคุณค่าและราคาแพงขึ้น สมุนไพรเป็นสิ่งที่ศรัทธาจากธรรมชาติที่บรรพบุรุษไทยของเราริมภูมิปัญญาชาวบ้านศึกษาอย่างชาญฉลาด จนนำไปสู่การปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อช่วยดูแลสุขภาพกาย-ใจ ประชาชนส่วนใหญ่เป็นโรคเบาหวาน โรคเครียด โรคกระดูกพรุน โรคความดันโลหิตสูง โรคอ้วน น้ำสมุนไพร จึงเป็นทางเลือกอีกทางหนึ่งในการรักษาและช่วยบรรเทาอาการของโรคดังกล่าว ในเบื้องต้นได้ทั้งนั้น

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อาชีวศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ จึงจัดการศึกษาพัฒนาอาชีพให้ กลุ่มเป้าหมาย ให้มีรายได้เพิ่มขึ้น รวมถึงการผลักดันการสร้างอาชีพวิชาการการทำน้ำสมุนไพรมาตรฐาน ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานพัฒนาอาชีพให้เหมาะสมกับสภาพชุมชน และเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายดังกล่าว ได้มีทักษะความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อมีรายได้เพียงพอต่อการยังชีพของตนเองและครอบครัวต่อไป

หลักการของหลักสูตร

- เป็นหลักสูตรที่เพิ่มขึ้นจากการประกอบอาชีพ
- เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง
- ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาอุตสาหกรรมด้วยระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

หลักสูตรนี้ให้ความรู้และประสบการณ์เพื่อให้ผู้จบหลักสูตรมีคุณลักษณะดังนี้

- เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคฤดูร้อนควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง
- เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง
- มีคุณธรรมในการประกอบอาชีพ

กลุ่มเป้าหมาย

- ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ
- ผู้ต้องการทำเป็นอาชีพเสริม

ระยะเวลา

จำนวน 10 ชั่วโมง แบ่งเป็น

- ภาคฤดูร้อน 2 ชั่วโมง
- ภาคปฎิบัติ 8 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ฤดูร้อน	ปฎิบัติ
1.	ความรู้พื้นฐาน การท่าน้ำ สมุนไพรเพื่อ สุขภาพ	1.1 บอกความหมาย ความสำคัญของการทำ น้ำสมุนไพรเพื่อสุขภาพ ได้ 1.2 บอกประเภท สรรพคุณและประโยชน์	1. ความรู้พื้นฐาน - เรียนรู้เรื่องความสำคัญ ของท่าน้ำสมุนไพรเพื่อ สุขภาพ - ความหมายของการทำ น้ำสมุนไพรเพื่อสุขภาพ	1. อบรมบรรยายให้ความรู้ เบื้องต้น ให้ผู้เรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และศึกษา ^{ใบความรู้} - ความสำคัญของอาชีพ	2 ช.m.	

ลำดับ	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		ของสมุนไพรแต่ละชนิด ได้	ความรู้เรื่องสมุนไพรนิด ต่างๆ ได้แก่ -น้ำอัญชัญ -น้ำกระเจียบ -น้ำมะตูม -น้ำเก็กขวย - สรรพคุณและประโยชน์ ของน้ำสมุนไพร	- สังเกตและอาชีพในชุมชน		
2.	ขั้นตอนการทำ น้ำสมุนไพรเพื่อ สุขภาพ	2.1 ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถทักษะใน การทำน้ำสมุนไพรเพื่อ สุขภาพ 2.2 ผู้เรียนมีความคิด สร้างสรรค์การบรรจุ ผลิตภัณฑ์การทำน้ำ สมุนไพรเพื่อสุขภาพ	1. ขั้นฝึกทักษะ [*] ขั้นตอนการทำน้ำ สมุนไพรเพื่อสุขภาพ ได้แก่ -น้ำอัญชัญ -น้ำกระเจียบ -น้ำมะตูม -น้ำเก็กขวย 2. อุปกรณ์และส่วนผสม 3. การประปุสมุนไพร 4. การบรรจุภัณฑ์การ เก็บรักษา 5. ช่องทางการตลาดและ การจำหน่าย	1. วิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับ [*] การเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ที่ได้ อย่างเหมาะสมและปลอดภัย 2. ให้ผู้เข้าร่วมอบรม ทำ ความรู้เข้าใจอุปกรณ์ในการ [*] ทำน้ำสมุนไพรมะตูม 3. ให้เข้าร่วมอบรม เรียนรู้ เรื่องการทำน้ำสมุนไพรเพื่อ [*] สุขภาพโดยมีวิทยากรเป็นผู้ [*] แนะนำการปฏิบัติ	8 ชม.	

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสาร
2. วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ
3. วัสดุจริง

การวัดและประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้/การตอบคำถาม/การมีส่วนร่วม
2. การประเมินผลจากการปฏิบัติ

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล

ลงชื่อ..... ผู้เสนอหลักสูตร
(นางสาวพิชญา ปัญญานันท์)

ครุ กศน. ตำบล

ลงชื่อ..... ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นางสาวแพรวพอยม กาวิน)

ครุผู้ช่วย

ชื่อ..... ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นายระพินทร์ มหาทอนศักดิ์)
ผู้อำนวยการ สร.อำเภอป้านโย่ง